N. 29.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 12. Kwietnia V. S. ROKU 1806.

ROSSYA.

S. PETERSBURG VS. 30 Marca. Grodzieńskiego korpusu Kadeci: Kochowski, Michałowski, Kniażewicz, Łappa, Matusewicz, Krysewicz! i 2, Tomaszewski, Możniewski; Daniłowicz; Wileńskiey rycerskiey szkoły: Arciszewski, Kołłontay, Gurski, Puzyrewski, Narbut otrzymali rangę Officyerską w różnych półkach. Woyska Dońskiego Półkownik Graf Orłow Denisow umieszczony w leib kozackim półku. Półkownik Heinc został kommendantem w Teodozyi. Wymazuią się z rang listy polegli w bitwie: leibgwardyi konney Porucznik Chmielew; leib kozaków Stabs Rotmistrz Filipow; leibgwardyi Preobrażeńskiey Półkownik Margrabia de Villeroi, Stabs Kapitan Tatiszczew, Porucznicy Połuiektow, Czertow, X. Broglio Revel; Chorążowie Grews, Nowosilcow; leibgwardyi Siemionowskiey Porucznicy: Okuniew, Usow, Tekutiew.

Uwolnieni od służby: od armii GL. Gudowicz z Mundurem; od armii GM. Sinicin z mundurem i pensyą połowy gaży. Wołohodzki Gubernator cywilny Goriainow uwolniony od obowiązków z pensyą całey gaży. Tayny Konsyliarz Weidemeier zasiadać będzie w Senacie. Akademicy Zacharow i Sewergin otrzymali rangę konsyliarzów stanu. Wołohodzkim Gubernatorem cywilnym został GL. dziś tayny Konsyliarz Liueman. Znayduiący się przy armii G. Kutuzowa Doktor Michelson w nadgrodę trudów podiętych na ostatniey kampanii został Konsyliarzem Kolleskim. Wdowie Senatora Sołtykowa dano dożywotnią pensyą połowy gaży mężowskiey. Wdowie aktualnego stanu konsyliarza Zuiewa 900 rubli, która pensya po zeyściu matki spadnie na córkę do zamęścia. Wice Gubernatorem S. Petersburgskim został Stanu konsyliarz Hołochwastow. Członek Collegium handlowego Baikow ozdobiony orderem S. Anny 2 klassy.

D. 29 Imperator Jmć, Imperatorowa Jmość Elżbieta, Cesarzewicz WX. Konstantyn przystępowali do taiemnic świętych.

AUSTRYA.

WIEDEN d. 5 kwietnia. Rząd Gallicyiski oświadczył podziękowanie obywatelom cyrkułu i miasta Krakowa, którzy nie przestaiąc na ofiarach dawniey czynionych, opatruią ieszcze teraz szpitale choremi żołnierzami napełnione, iarzyną, winem, octem, innemi potrzebami, nadto gotowizną dali więcey 2 t. złot. ryńs. ażeby tu summa przychodzącym do zdrowia rozdana była. Ofiary stanów Węgierskich dotąd są wielkie i mnogie; wszystkich wyliczyć niepodobno; dość wspomnieć znacznieysze. X. Bathiany Gespan Comitatu Eisenburg darował 5 t. korcy pszenicy i żyta; Graf Brunswick 2 t. zł. ryń. Graf Esterhazy 14 t. Grafini Karoly 10 t. Comitatow Temeszer, Graner, Tolnen, Neutra, Torontal, Presburg, Heweszen, Bihar, Posseg, Komorra, Wiselburg, Agram, miastHayduckich gminy, niezmierne daryś w zbożu, bydle, pieniądzach.

W wielki Czwartek Cesarz, Cesarzowa z całą familią, Ministrami, Konsyliarzami, Szambelanami przystępowali do świętych taiemnic. Po skończonem nabożeństwie Monarcha i małżonka iego umywali nogi, według zwyczaiu dawnego, 12 ubogim, którzy w nowe szaty odziani, hoyną iałmużną opatrzeni gdy do stołu zasiedli, Franciszek 2 i bracia iego wszyscy Arcy XX. służyli onym.

Umarł urzędnik naszey stolicy Weiss, który z Burmistrzem Wohlleben przyłożył się nayw#iecey do utrzymania domowego porządku podczas ostatniey woyny. Jego dziełem było urządzenie w miesiącu listopadzie iazdy Wiedeńskiey, która przez pilną i ochoczą służbę ziednała dla siebie wdzięczność i szacunek powszechny. Czas był krótki, zbliżał się nieprzyiaciel; broni koni furaże inne potrzeby drogie były niezmiernie. Magistrat chcąc iazdę wystawić, szukał wsparcia u hurtowników, którzy oszczędać nie umieią maiątku dla dobra publicznego. Lecz ochotnicy za namową Weissa oświadczyli, że uzbroią się własnym nakładem. Powrócił pokoy; hurtownicy złożyli summę blizko 13 t. złot. ryń. w nadgrodę żołnierzom, którzy naywiększą szkodę ponieśli podczas woyny; maiętnieysi nie przyieli tey ofiary; część przeto znaczna w kassie zachowaną została na przyszłe potrzeby Wiedeńskiey milicyi.

Arcy X. Karol Generalissimus umyślił Austryacką Monarchią postawić na tym stopniu, ażeby częścią regularnego żołnierza, częścią ochotników i milicyi zbroyney dobrze ćwiczoney, zebrać mogła 600 t. do potrzeby. Proiekta iego dotąd ogłoszone nie są.

Z Triestu przyszła wiadomość, że woyska Francuzkie czynią nieustanne obroty w prowincyach dawniey Weneckich, zamyślaiąc podobno ciągnąć do Dalmacyi, dokąd półki dawniey wysłane wkroczyć nie mogły, nie tylko dla niedostatku żywności, lecz ieszcze bardziey dla nieukontentowania Montenegrynów i sąsiedzkich Turków, którzy na tych cudzoziemców nie miłem okiem poglądaią. Z drugiey strony w Serwii i Bośnii tak wielkie są rozruchy, że Arcy X. Karol wodzom kommenderuiącym w Węgrzech zalecił zmocnić kordon wyciągniony na granicach. G. Kawaleryi Ban Croacyi Graf Erdoedy umarł w Agram.

Konsyliarz Egger za rozkazem Cesarza dawno zaczoł układać proiekt Hipoteki na dobra ziemskie w Austryackiey Monarchii; dzieło dokończone oddał Ministrowi Rothenhan; roztrząśnione przez wybranych Kommisarzów, wkrótce do skutku przyidzie. Arcy X. Karol ogłosił rozkaz naywyższy, aby odtąd Niemieckie i Węgierskie regimenta piesze składały się z 18 kompanii, wszystkie sposobem iednakim. W r. 1805 między stolicą naszą i Wienerisch Neustadt płynęło kanałem statków mnieyszych i większych ogółem 2103.

TURCYA.

BELGRAD 22 Marca. Dotąd Serwianie i Turcy czekaią w niepewności losu swoiego. Jańczarowie i Kersylianie w twierdzach naszych zamknięci znoszą niedostatek wszelki cierpliwie, w nadziei odebrania posiłków; z którem, według ich powieści, nie tylko Jussuf i inni Baszowie prowincyi Europeyskich, ależ Beglerbey Natolii ma nadciągnąć. Jnni obywatele głodu znieść dłużey nie mogąc, razy kilka bunt podnieść zamyślali, i do ziomków pod murami stoiących wołać o ratunek; czuły Kuspnzy podziśdzień ich usiłowania czyni daremnemi. D. 16 wycieczkę zrobić kazał, chcąc dostać cokolwiek drzewa i żywności. Nie powiodło się przedsięwzięcie. Lud Chrześciański był gotowy pod bronią, dał ognia z armat i ręczney broni, ubił kilkadziesiąt Turczynów, inni uciekli prowadząc niemało ranionych. Podobnym sposobem nie poszczęściły się 2 wycieczki Bośniaków w Sabacz; w pierwszey z 400 wysłanych ludzi nie wielu uciekło; Serwianie działami rozwalaią teraz mury, toruiąc sobie drogę do szturmu. Obleżeni, których przyciska niedostatek wszelki, dawno lecz daremnie proszą o ugodę, gdyż Czerny domaga się koniecznie, ażeby w niewolę poszli.

BRYTANNIA W.

LONDYN 29 Marca. Lord Szkocki Lauderdale wyznaczony Wielkorządcą osad Angielskich w Indyi wschodniey, któremu Ministrowie do Calcutty pospieszać kazali, przeciwnik Pitta, naybardziey w tém co się ściągało do interessów skarbowych, nie zasiadał nawet w izbie

wyższey między 16 Parami, których Szkotowie do Parlamentu wysyłać zwykli, dziś Parem został Brytannii W.

Oppozycya narzekać zaczyna, że Mnistrowie nowi tak długo są nieczynnemi, nie przynosząc narodowi proiektów skarbowych i woiennych, których wygotowanie byłoby nie naytrudnieysze, gdyby trzymać się chcieli wzoru, iaki Pitt następcom zostawił. Podbicie przygórka dobrey nadziei, zwycięztwo odniesione w porcie S. Domingo, temu mężowi przyznaią Anglicy, od którego Duckworth i Popham uzbroieni, szukali nieprzyiaciół w odległych częściach świata.

Grenville i Petty zrobiwszy umowę z bankierami względem zaciągnienia nowego długu na rzecz skarbową, warunki do potwierdzenia podali izbie niższey. Summa wynosić będzie 23 mill. FS. Jakie zarzuty czyniła Oppozycya, poźniey doniesiemy.

Synowiec Foxa Lord Holland wyiechał do Berlina, Kupcy nasi naradzaią się pilnie, iakich środków używać im trzeba w okolicznościach dzisieyszych, gdy porty w Niemczech północnych okrętom i towarom Angielskim zamknięte zostały.

W Irlandzkiém Hrabstwie Carlow, były, iak wiadomo, rozruchy domowe; kilkanaście osob niewinnych zamordowano, domy wieyskie zrabowano i spalono w znaczney liczbie. Przywrócił żołnierz spokoyność; urzędnicy na indagacyą zesłani znaleźli, że buntu przyczyna ta iest iedna, iż pospólstwo daninę zwyczayną maiąc za uciążliwą, opłacać nie chciało.

Ponieważ nowi Ministrowie zawieszać dłużey prawo habeas corpus w Królestwie Irlandzkiém nie sądzili za rzecz przyzwoitą, rozkazali wypuścić na wolność wiele osob zamkniętych w Dublińskiém więzieniu, ktore były podeyrzane o wchodzenie do rozruchów kraiowych; iako nieprzekonani o zbrodnię, dać tylko parękę według prawa obowiązani; ieden został w więzieniu, o którym niema wątpliwości, że zdradę knował przeciw oyczyźnie. Niewiadomo, iaką odpowiedź rząd przeszle do Berlina na oświadczenie uczynione posłowi Jackson, że Król Pruski Jrlandczykom dawniey odesłanym do państw iego pozwala teraz powracać do kraiu własnego.

Naybogatsi kapitalistowie zgromadzeni niedawno pod prezydencyą S. Clair rozstrząsali i pochwalili proiekt uformowania nowey kantory assekuracyiney. Fundusz million FS. wynoszący, dzielić się będzie na 40 t. akcyi. Nie wyszła godzina, obecni obywatele podpisali się na większe summy, niż trzeba było; dowod niezmiernych dostatków naszych, i gorliwey ochoty Anglików, gdy czynią dla dobra powszechnego.

Katolicy Angielscy i Irlandzcy zachowuią się spokoynie, nie przeto żeby mieli nadzieię otrzymania skutku prozb swoich za pomocą Foxa; który owszem oświadczyć miał, że starania iego względem nadania obywatelskich przywileiów podobno daremne będą, iak były daremne chęci Pitta równie z nim trzymaiącego w tey mierze. Dotąd przeważa w narodzie, i podobno ieszcze długo przeważać będzie opinia przeciwna porównaniu przed obliczem prawa wszystkich synów oyczyzny; górnie niewykorzeniona intolerancya w gminie, rozsądnieysi nawet lękaią się wzruszać budowlę starożytną, ażeby nie dali przyczyny do rozruchów kraiowi szkodliwych, mianowicie podczas woyny, która potrzebuie całey uwagi rządowey, całych sił ludu. Spokoyności głębokiey Katolików przyczyną iest rada im dana od przyiaciół, ażeby uleganiem, cierpliwością, ofiarami dla dobra i powszechney obrony, starali się skłonić ziomków, którym prawo dało moc naywyższą.

HISZPANIA.

MADRID 14 Marca. Admirał Gravina umarł z ran odniesionych w Trafalgar. Stratę tego męża woysko morskie Hiszpańskie ma za naywiększą klęskę. Niewiadomo któremu wodzowi Król odda kommendę flotty swoiey. Uzbraiać kazano wiele okrętów w Carthagenie, Ferrol, Cadix; naywiększa trudność będzie zgromadzić wszystkie na iedno mieysce.

Król przez edykt ufundował 24 szkoły, w których dawana będzie nauka praktyczna sztuki rolniczey, na botanice i doświadczeniu ugruntowana. Nauczycielów obowiązkiem będzie zgromadzać do ogrodów i rozmnażać naypożytecznieysze rośliny kraiowe, obce, zagraniczne, z Amerykańskich osad przywiezione, ażeby używanie ich powszechném stać się mogło. Na czele 24 szkół prowincyonalnych staną nauczyciele uformowani w główney, która iest przy ogrodzie botanicznym w stolicy naszey, żadnemu z Europeyskich nie ustępuiącym pierwszeństwa. Kurs nauk dwuletni; uczniom lepiey postępuiącym skarb da nagrodę przyzwoitą; Monarcha wszystkie szkoły tymczasowie uposażył, przyrzekaiąc powiększyć fundusz po skończoney woynie dzisieyszey z Anglikami.

Handlu żadnego dawno nie ma Hiszpania z osadami zamorskiemi; żaden z nich okręt nie przychodzi do Europy; skarby niezmierne leżą nieużytecznie w Havanie, Vera Cruz, Mexico, Lima, Buenosayres; nie doświadczamy iednak wielkiego niedostatku gotowizny; nie upadły nad zwyczay papiery; gorliwość obywatelów maiętnieyszych, liczne ich ofiary dla skarbu publicznego złemu zapobiegły.

PRUSSY.

BERLIN 12 kwietnia. D. 1 wyszedł od Króla podpisany edykt, w którym wyrażono, że d. 27 stycznia Monarcha przyiął administracyą kraiów dziedzicznych domu Brunświcko Luneburgskiego w Niemczech, ażeby od poddanych swoich i kraiów ościennych odwrócił niebezpieczeństwo nowey woyny; dziś te same kraie do rządu swego przyimuie, w zamianę za odstąpione 3 własne prowincye. Urzędnikom wszystkim zaleca pełnić obowiązki przyięte, pod naywyższym dozorem G. Kawaleryi Schulenburg, i kommissyi przy nim będącey.

Goniec przysłany z Westfalii doniosł dworowi, że Marszałek Murat był w Wesel, i przysięgę od obywatelów odbierał. Woyska Francuzkie osadziły miasta Essen, Emmerich, Deutz i wiele innych, które leżą nad Renem od Dusseldorf do Moguncyi.

G. Barbou stanowszy w Hannowerze prezentował się Ministrowi naszemu Schulenburg w dostoyności kommisarza Francuzkiego. D. 8 pomieniony Minister pełniąc rozkaz naywyższy obioł cywilną dzierżawę Elektoratu całego. Graf Haugwitz d. 15 kwietnia przybędzie z Paryża.

Król Szwedzki dotąd bawi w Greifswald; regimenta iedne po drugich wkraczaią do granic Pomeranii; z kraiu Lawenburgskiego dywizya w nim zostawiona nie wprzód ustąpi, aż Gustaw Adolf odbierze odpowiedź ostateczną dworu Londyńskiego. W Stralsundzie czynią gotowość obywatele do przyięcia Monarchy.

BATAWSKA RP.

HAGA 5 kwietnia. G. Dumonceau część dywizyi Batawskiey, która z Niemiec powróciła, wprowadził do prowincyi Groeningen. Senator Collaud przywołany iest do Paryża; inni Wodzowie do Włoch idą na czele regimentów, którym hetmanił. Wysokie stany naradzaią się codzieńnie z Pensyonarzem, o powiększenie flotty, urządzenie lądowego żołnierza, zasilenie skarbu; lecz wszystkie proiekta dla 2 przyczyn nie są decydowane ostatecznie: chory iest Schimmelpenninck; los oyczyzny niepewny. Utrzymuie się pogłoska o blizkiém objęciu rządów naywyższych przez Ludwika Buonaparte; potrzebę tey nowości miał naprzód w Paryżu przełożyć Talleyrand Adm. Verhuel; poźniey Pensyonarsz zwołanym stanom w czasie nadzwyczaynym.

Zawiedzioną została RP. w nadziei otrzymania nagrody w Niemczech, i rozszerzenia granic swoich po Lippe rzekę, za Maestricht i Flandryą Francuzom ustąpione r. 1795. Obioł rządy Cliwii Murat; iuż więc z tey strony urość nie podobno Batawom. Dziś politycy oko zwrócili na Frizyą Pruską i stolicę prowincyi Embden, rozumieiąc, że te nam się dostaną za kraie dawniey stracone, i Brabancyą którą wkrótce stracić mamy. Lecz i ten zysk może być zawodny. To pewna, że do pomienionego portu rząd Pruski zabronił przyimować okrę-

ta i towary Angielskie, zaczynaiąc od 2 kwietnia.

Niema żadney nadziei prędkiego pokoiu. Do innych klęsk oyczyznę trapiących, ta ieszcze przybyła; rzeki z brzegów wyszły; cała wyspa Bommel między Meuse i Wahal zalana; 40 wsi iest podwodą.

FRANCYA

PARYZ 2 kwietnia. Podziśdzień rząd nie ogłosił rapportów Admirała Villeneuve o bitwie przegraney w Trafalgar. Drugie odniosł zwycięztwo nieprzyiaciel, Francya drugą eskadrę utraciła; o tym przypadku doniosł co następuie kommendant korwety niedawno przybyły do portu Orient z Ameryki. D. 13 grudnia r. 1805, powiada, Adm. Lessaigne i Willaumetz wyprowadzili z Brestu flottę złożoną z 15 okrętów lin. 6 fregat, korwet 4; nazaiutrz na głębokości morskiey odłączył się od niey Willaumetz z 10 okrętami lin. 4 fregatami, 3 korwetami na wyprawę sobie poruczoną; Lessaigne płynoł do Indyi zachodniey. D. 15 postrzegłszy 40 statkow kupieckich ścigać kazał; zbyteczna odległość zysku nam odnieść nie dozwoliła.

D. 24 wytrzymaliśmy burzę straszliwą; wszystkie okręta mniey lub więcey szkodowały; Jupiter maszt stracił, Diomede nabrał wody wiele; Alexandre, Brave odłączyły się od eskadry. Admirał maiąc z sobą 3 okręta, d. 2 stycznia minoł wyspy Azores, d. 20 zawinoł do portu S. Domingo. Niemieszkaiąc wysadzamy na ląd 1800 posiłkowego żołnierza G. Ferrand, pieniądze, broń, ammunicyą dla załogi przysłaną. Radość iey opisać trudno, chociaż w dobrym stanie była, i głębokim pokoiu od Murzynów. Przez dni 8 bawiliśmy się naprawianiem okrętów, braniem wody świeżey. D. 29 przybył do nas Alexandre. D. 6 lutego postrzegliśmy zdaleka żaglów kilkanascie, ostrzegłem Admirała, iż nieprzyiaciel nam grozi w przewyższaiącey sile.

Albowiem Anglicy mieli 9 okrętów lin. kilka fregat. Lessaigne kazał Francuzom wychodzić z portu; lecz poźno było; o godzinie 10 z rana nieprzyiaciel ognia dawać zaczoł. Nie mogąc należeć do bitwy, nasze fregaty Comete, Fidelité, i korweta Diligente ruszyły na morze, korzystaiąc z gęstego dymu. O godz. 12 strzelanie ustawało, dym opadł; zbliżamy się do boiowiska, i widziemy ieden z okrętów naszych ogniem płonący; 3 inne walczyły ieszcze; wkrótce i te na piasek zapędzone blizko fortyfikacyi lądowych, bez masztów i żaglów. Podobnym sposobem 2 statki Angielskie osiadły na piasku, znak daiąc, iż ratunku potrzebuią; iakoż fregaty do nich pośpieszyły. Z okrętów zaś Francuzkich baty na wodę spuszczone lud przenosiły do lądu. Przyczyną klęski iest, żeśmy się zbyt długo w porcie bawili. Nie widząc ratunku żadnego po zniszczoney eskadrze, 2 fregaty i korweta opuściwszy wyspę S. Domingo, powróciły do Europy.

D. 31 Marca Kanclerz Cambacerés przyniosł do Senatu wyrok rządowy, którego ustawy te są: Marszałek Berthier w nagrodę zasług otrzyma Xięstwo Neufchatel od Króla Pruskiego Francyi ustąpione: Murat rządzić będzie w Berg i Cliwii, Józef Buonaparte w Neapolu i Sycylii; X. Borghese w Guastalli, Bacciochi oprócz Luki i Piombino w Massa Carrara, Garfagnana. Józef zostawiony przy urzędzie Elektora, Murat W. Admirała. Skarb Włoskich prowincyi znaczne summy corocznie dawać powinien na utrzymanie żołnierza Francuzkiego; część dóbr narodowych przeznaczona iest w nagrodę zasłużonym. Tenże edykt mówi o wielu lennościach, które nie są rozdane.

Minister wnętrzny Champagny doniosł rządowi o założoney szkole główney przy Muzeum Paryskiém historyi naturalney, która otwartą została d. 30 Marca. Jussieu i Desfontaines botanikę, Fourcroy Chemią, Portal Anatomią, Geoffroy, Mark, Lacepede naukę o zwierzętach, ptakach i rybach, Hauy Mineralogią, Vauquelin Chemią stosowaną dawać zaczeli. Nauczycielów iest 13. fundusz tey szkoły kosztuie corok rządowi 274 t. franków.

W pismach naszych wyliczona iest ludność kraiu tego, i zprzymierzonych z nim albotéż podbitych, iak następuie. Francya dusz ma 36 mill. 500 t. Hiszpania 10 mill. Królestwo 2 Sycylii 7 mill. 350 t. Włochy północne 6 mill. 200 t. Hollandya million 800 t. Szwaycary 2 mill. Bawarya, Wurtemberg, Baden 4 mill. 800 t.

X. Ferdynand Wurtembergski przed 3 d. przybył do naszey stolicy z Wiednia.

Amerykański okręt który niedawno zawinoł do Orient, przyniosł wiadomość, że rząd Stanów ziednoczonych wysłał do Londynu G. Booze, który dworowi Angielskiemu poda ostateczne warunki do zachowania pokoiu. Te zaś iakie są, wnosić możemy z odezwy Prezydenta Jefferson do Kongressu, i proiektów, które prawodawczemu zgromadzeniu podawali Reprezentanci, wołaiąc o uwolnienie ziomków zatrzymanych bez ochoty w obcey służbie, niemniey o handel swobodny. Ponieważ zaś odpowiedź Ministrów Angielskich iest niepewna, Amerykanie miasta i porty swoie przysposobić kazali do obrony, między innemi w New Yorck twierdze naprawiać zaczęto. Z drugiey strony słychać, iż Anglicy postanowili mocą utrzymywać prawa morskie narodu swoiego, bynaymniey od nich nie odstępuiąc. Względem pretensyi Hiszpańskich, rozgraniczenia Louisiany, nabycia Floridy, nic nie uradzono na Kongressie.

Poddanie się Gaety w kraiu Neapolitańskim nie tylko się nie potwierdziło, owszem pewna iest wiadomość, że X. Hesse Philipstal umyślił bronić się iak naydłużey. Fortyfikacye ma dobre, załogę liczną, we wszystko opatrzoną; morza wolne, posiłek łatwy. W porcie znaduie się wiele statków zbroynych, które podchodzących rażą Francuzów; tym sposobem w szturmie pierwszym zginoł G. Grigny. Po oddaleniu się G. Regnier do Calabryi, Massena udał się pod twierdzę, i przygotowanie czynić kazał do oblężenia porządnego. Ten wodz wyznaczył kommissyą woyskową, którey powinnością będzie sądzić ludzi wzruszaiących spokoyność powszechną, i bezpieczeństwo domowe; wyroki maią być wykonane bez apellacyi w 24 godzinach.

Marszałek Jourdan posłany iest do Neapolu; G. Caffarelli został Ministrem woiennym w Mediolanie. Morski Decrés zwiedziwszy niektóre porty Batawskie, przybył do Anvers, oglądał wszystko, i robotę okrętów przyśpieszać kazał.

W Bruxelles i Strasburgu czekaią obywatele wyroku ważnego. Tu wkrótce osądzeni będą falszerze bankocetlów Wiedeńskich, którzy na tém nie przestaiąc, robili ieszcze złą monetę Francuzką, Angielską, Austryacką, innych narodów. Poymanych iest osob 34; między któremi 21 żydów. W Bruxelles przed sądem stoi liczna kupa zbóyców, Garotteurs, Chauffeurs zwanych, którzy napadaiąc obywatelskie domy, krępuiąc ludzi, czasem piekąc, wszystkim departamentom Belgickim, Niemieckim nad Renem, pogranicznym dawney Francyi długo straszni byli.

W szpitalach Lotaryngii, Alsacyi, Burgundyi dotąd znayduie się nieskończona prawie liczba chorych żołnierzy rozmaitych narodów; gorączka zaraźliwa niemało ich codzień zabiera. Z usługuiących nieszczęśliwym Siostr miłosierdzia, 30 umarło w krótkim czasie.

2 regimenta, które w Niemczech zaciągać kazano podczas ostatniey kampanii; są dopełnione; 1 X. Ysenburg liczy głów 2600; drugi Latour d' Auvergne ma 3 bataliony; pierwszy zostaie w Lotaringii, drugi do Włoch posłano; obydwa składaią się z Niemieckich żołnierzy, Francuzkich Officyerów.

G. artylleryi Salva, który miał prowadzić oblężenie Gaety, nagle umarł.

WŁOCHY.

MEDIOLAN 21 Marca. G. Pino dotąd Minister u nas woienny, złożywszy ten rząd został kommendantem gwardyi. Order korony żelazney dano; Eugeniuszowi Beauharnois, Józefowi i Ludwikowi Buonaparte, Marszałkowi Murat, X. Borghese; otrzymali ozdoby onego urzędnicy Włoscy; Fenaroli, Litta, Caprara, Pino, Prina, Veneri. Spodziewamy się tego lata widzieć w murach naszych rządcę Francyi.

Z kraiu Neapolitańskiego wiadomość odbieramy, że Gaeta dotąd opasana tylko przez Francuzów zdaleka, ściśle obleżona nie iest. Od czasu dawnego twierdze tego miasta z strony lądu i morza znacznie polepszone były. Woysko Włoskie, według rozkazów z Paryża odebranych, powracać zaczeło do stopnia dawnego, na którym było przed zagaieniem ostatniey kampanii.

WENECYA 22 Marca. Kommenderuiący G. Miollis w arsenale naszym każe budować i uzbraiać woienne statki, ażeby przewozowych broniły w przeprawie, gdy do Dalmacyi woysko i ammunicyą prowadzić zechcą. Zywność nawet posyłać tam potrzeba; wielki oney niedostatek panuie w całym kraiu; u sąsiedzkich Montenegrinów i Turków dostać nie podobno, którzy głośne nieukontentowanie oświadczaią z przybycia Francuzów.

Nie potwierdziła się ieszcze powieść o zupełnym upadku Passwana Oglou, i nie przyięciu onego do murów Widdińskich, gdy powracał do stolicy swoiey zbroczony krwią Chrześcian. Za kilka d. obiecuią nam przybycie z Neapolu Marszałka Masseny. To pewna, że przez państwo kościelne Francuzi prowadzić nie przestaią mnieysze lub większe dywizye żołnierza do Włoch południowych.

FLORENCYA 19 Marca. G. O Faril kommendant woysk posiłkowych Hiszpańskich, rozstawiwszy korpus 6 t. wynoszący w Livornie i innych miastach załogą, wydał odezwę, w któréy przypomina starszyźnie i żołnierzom, że przysłani od Króla Katolickiego na pomoc Królestwu Etruryi, którém rządzi córka ich Monarchy, starać się powinni, ażeby karność przykładną zachowuiąc, utrzymali honor własny i całego narodu Włoskich mieszkańców.

RZYM 16 Marca. W tych d. Ociec S. odprawił 2 kongregacye tayne, na których znaydowali się wszyscy Kardynałowie. Woyska Francuzkie ciągną ieszcze małemi dywizyami przez państwo Papiezkie na południe; z których żadna do naszey stolicy nie wkroczyła. Niedawno G. Virion przeieżdżał tędy z Paryża do Neapolu, maiąc urządzić korpus Gensdarmów, których powinnością będzie wspierać policyą, imać złodzieiów i zbóyców któremi napełnione są góry Appeninu, i inne mieysca niedostępne.

NEAPOL 12 Marca. G. Regnier wysłany do Calabryi, doniosł naywyższemu kommendantowi, że d. 6 miał rozprawę z G. Damas nad brzegami rzeki Silo. Nieprzyiaciel nie mogąc zabronić przeprawy, cofnoł się w góry, za Lago Nero, zostawiwszy nieco ieńców i rozmaitey zdobyczy.

Z Palermu iest wiadomość, że Minister woienny G. Forteguerri za urząd podziękował dla słabości zdrowia swoiego.

RZESZA NIEMIECKA.

MUNICH 30 Marca. Po wyciągnieniu z Wurtzburga do Czech załogi Austryackiey, w kilka d. wkroczyli do miasta Francuzi. Słychać, że kray ten dostaie się znowu domowi Bawarskiemu, z warunkiem dania innego w zamianę Arcy X. Ferdynandowi. Inni utrzymuią, że woyska Francuzkie wkroczyły do Wurtzburga nie tylko dla poymania owych żołnierzy wyżey opisanych, aleteż tysiącznych innych zbiegów, którzy w całym kraiu schronienie znaydowali.

Wraz po świętach Wielkonocnych Ministrowie pełnomocni Franciszka 2 podać maią Seymowi Ratisbońskiemu wyrok Cesarski, który obeymować będzie stan przyszły całey Rzeszy, ze wszelkiemi odmianami, iakie w nim zaszły, albo ieszcze będą uczynione. Słychać, iż rządca Berg i Cliwii otrzyma dostoyność Elektorską.

Francuzi zbliżaiąc się ku Renowi odbieraią znaczne posiłki w nowozaciężnych młodzieńcach, któremi uszczuplone półki dopełnili. Z Auszpurga wyprowadzili działa, broń ręczną, ammunicye w Arsenałach założone podczas kampanii, zostawuiąc iednak 15 t. karabinów darowanych woysku Bawarskiemu. U nas ogłosił rząd ustawy orderu woiennego; ten liczyć będzie 6 większych krzyżów, 12 kommandorów, 60 kawalerów; pierwszych pensya dożywotnia 1500 złot. ryńs. drugich tysiąc, ostatnich 350. Większy krzyż otrzymaią GG. na przeszłych woynach zasłużeni: Deroy, Wrede, Triva, Minuzzi &c.

Z Cyrkułu Szwabskiego rzeką Dunaiem płynie do Austryi wiele zboża i wszelkiey żywności. Przeciwnie w górę teyże rzeki prowadzą Francuzi do Ulm działa i ammunicyą. Słychać, iż Elektor Arcy Kanclerz Rzeski dzierżawy swoie odda innym Xiążętom, przestaiąc z następcami na pensyi roczney, która wynosić powinna 600 t. złot. ryń.

FOANKFORT 2 Kwietnia. Rezerwę przez Marszałka Kellermann w Alsacyi zgromadzoną dawniey rozwiązano. To samo dzieie się teraz z drugą, którą Marszałek Lefevre do naszych okolic wprowadził z Moguncyi; grenadyerom i strzelcom z gwardyi narodowey wybranym do uformowania korpusu, powracać kazano do oyczyzny. Dywizye pod kommendą Marszałka Augereau będące, zachowuią się dotąd spokoynie w Rzeszy nad brzegami Renu i Menu. Nieraz odbierały rozkaz odeyść do granic Francuzkich; dwa razy opuszczały stanowisko, ażeby się do nich zbliżyły; iednak podzisdzień tu zostały. Augereau gońcem odebrał order korony żelazney Jedna z dywizyi iego osadziła niektóre dzierżawy domu XX. Nassau, Linz, Deutz; iakoteż innych Panów Rzeskich, Homburg, Gimborn &c.

Kupcy tuteysi urzędową wiadomość odebrali z Paryża, że rząd Francuzki starać się kazał u Elektorów Saskiego i Hesse Cassel przez posłów swoich, ażeby odtąd żydzi wolnemi byli od opłaty w tych kraiach wybieraney; na co Elektor Haski iuż się zgodził. 700 Austryaków zabranych w niewolę podczas ostatniey kampanii, niedawno przez okolicę naszą prowadzono do oyczyzny; ta iest dywizya I; inne wkrótce nastąpią.

Donoszą z Moguncyi, że mocą przyszłych traktatów, które Francya podpisze z Panami Rzeskiemi, nie tylko twierdza Cassel naprzeciw pomienionego miasta leżąca na prawym brzegu Renu, aleteż Kostheim, Hochheim, Erbenheim, Biberich, Mosbach, Schierstein, Wisbaden, inne mieysca o mil 2 położone, żołnierzem Francuzkim osadzone być maią. Nie wątpiemy, że przed końcem kwietnia wszyscy wodzowie Napoleona z Rzeszy ustąpią.

DANIA.

COPPENHAGA 5 kwietnia. Odebraliśmy wiadomość, że rząd Pruski zamknoł okrętom Angielskim porty morza północnego, i rzeki które do niego wpadaią. W takich okolicznościach kupcy Brytańii W. zawiiać będą do Husum, Tonningen, Gluckstadt portów Duńskich, z niemałą korzyścią dla handlu i skarbu naszego. Wielu regimentom Szwedzkim, które w Scanii zgromadzone były, kazano mieć się do podróży; słychać, że do Pomeranii przeydą. To pewna, iż w Carlscronie uzbraia się eskadra. Niedawno Gustaw Adolf uczynił odezwę do kupców przednieyszych całego narodu, zachęcaiąc ich do składki dobrowolney, na ubezpieczenie żeglugi przeciw korsarzom Francuzkim.

SZWAYCARY.

BERNE 28 Marca. Mieliśmy nadzieię, że kray Neufchatel i Vallengin z RP. dawno zprzymierzony, iey się dostanie. Chambrier Poseł Króla Pruskiego doniosł urzędownie Landammanowi Merian w Basel, że Monarcha iego dzierżawy pomienione ustąpił Francuzom. Z drugiey strony biega odgłos w kraiu, że mała RP. Valais od Szwaycarów oderwana niedawno, dziś oddzielna, wkrótce powróci do powszechnego ciała, i Canton 20 składać będzie. Czyniemy przygotowania do zaciągu regimentów 5 na żołd Francuzki. Względem ustąpienia domowi Wurtembergskiemu miasta Schafhausen, i przyiścia w te strony z armią Marszałka Ney niema nic pewnego.

W WILNIE w DRUKARNI XX. PIAROW ROKU 1806 DNIA 12 KWIETNIA SRODA